

HET **PAD** VAN LEREN EN GEDRAG

Lieke Drukker
Ninja van der Honing
september 2012

VOORSTELLEN

- ◉ Wij
- ◉ Jullie

- ◉ Afstemmen verhaal op jullie vragen

“Iedereen stopt tijd en vooral energie in het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Iedereen kent wisselende successen én teleurstellingen. Iedereen weet dat het de laatste jaren niet gemakkelijker wordt op school. Daar komt nog bij dat de resultaten van deze schoolinvloeden soms pas op langere termijn zichtbaar worden “

Bron: sociaalemotioneel.SLO.nl

SOCIALE COMPETENTIE

Vermogen om adequaat te handelen in sociale situaties.

*Het gaat om kennis, houding en vaardigheden.
Intrapersoonlijk, interpersoonlijk en
maatschappelijk.*

*Denk aan zelfvertrouwen, kennis van de
samenleving, respect voor een ander etc.*

SOCIAAL EMOTIONEEL BINNEN DE SCHOOL

Preventief versus curatief

Individueel versus groepsgericht

Hangt af van oa populatie, visie, motief om aan sociale competentie te werken, draagkracht leerkracht

Diverse methodieken binnen de school:

- ◉ C&SCO
- ◉ Kinderen en hun sociale talenten
- ◉ Leefstijl
- ◉ Ik, jij, wij samen
- ◉ Een doos vol gevoelens

HET KIEZEN VAN EEN GESCHIKTE METHODE OM DE SOCIAAL EMOTIONELE ONTWIKKELING TE BEVORDEREN.

Vijf stappen om een geschikte methode te kiezen (Roede & Joosten, 2008).

- 1: Analyseer wat de aanleiding is om een nieuwe methode te kiezen. Schrijf op wat je met de nieuwe methode wilt bereiken op het niveau van de school, de leerlingen en de leerkrachten.
- 2: Maak een overzicht van methoden die op het eerste gezicht geschikt lijken voor de school, zodat gewenste doelen worden behaald.

- 3: Vergelijk de methoden met de criteria van de keuzegids. Deze zijn gebaseerd op onderzoek, ontwikkeling en begeleiding.
- 4: Ga bij scholen langs die al werken met de methode en vraag naar hun ervaringen.
- 5: Ga na wat ervoor nodig is om te methode in te voeren. Bepaal ook een evaluatiemoment om te kijken of gewenste doelen behaald zijn.

PROGRAMMA'S DIE EVIDENCE BASED ZIJN

- Verschillende programma's zijn effectief, anderen ook niet blijkt uit onderzoek. Verschillende programma's zijn onderzocht en hebben een 1,2,3 of 4 gekregen.
- 1= geen gegevens beschikbaar over de effectiviteit van de methode
- 2= effectiviteit is aangetoond in niet Nederlands onderzoek
- 3= enig bewijs met effectief onderzoek in Nederland
- 4= effectiviteit is aangetoond door middel van Nederlands onderzoek met een sterk design (voor-nameting/controlegroep)

OVERZICHT VAN AANTAL PROGRAMMA'S EN EFFECTIVITEIT (NJI)

Methodes	Effectiviteit
PAD	4
Leefstijl	3
Kanjer Methode	3
Ik, jij, wij samen	1
Een doos vol gevoelens	3
Sova-in-de-klas/ SOVAS	1
Kinderen .. en hun sociale talenten	1
Kinderen.. en hun morele talenten	1

PAD

- ⦿ Wat is dat?
- ⦿ Wat is er gedaan?
- ⦿ Wat wil dat zeggen?
- ⦿ Waarheen leidt het pad?

tevreden

woedend

kalm

verdrietig

blij

eenzaam

PAD

- PATHS:

If you can find even 20 minutes three times a week, you will see a big difference in your students' ability to solve problems for themselves, empathize with others, etc....

Teaching [the PATHS program] has saved me so much time in classroom management and problem solving. I no longer have to mediate every disagreement in my classroom. My kids have skills to problem-solve, and manage their anger and use self-control on their own.“

Erin King 5th Grade Teacher

DOELSTELLING PAD NL

Twee hoofddoelstellingen:

- Het bevorderen van de zelfkennis en de sociale vaardigheid van de leerlingen: leerlingen krijgen inzicht in de manier waarop hun emoties invloed hebben op hun eigen functioneren. Daardoor worden ze vaardiger in het omgaan met anderen.
- Het bevorderen van onderwijskundige en opvoedkundige processen in de groep.

PIJLERS

- ◉ **Zelfbeeld**: hoe waardeer ik mijzelf en hoe gedraag ik mij tegenover mijn leeftijdsgenoten?
- ◉ **Zelfcontrole**: hoe stem ik mijn gedrag op mijn gevoelens af?
- ◉ **Gevoelens**: hoe ga ik om met de gevoelens van mijzelf en de ander?
- ◉ **Probleemoplossen**: hoe kan ik op een prettige en goede manier een probleem oplossen?

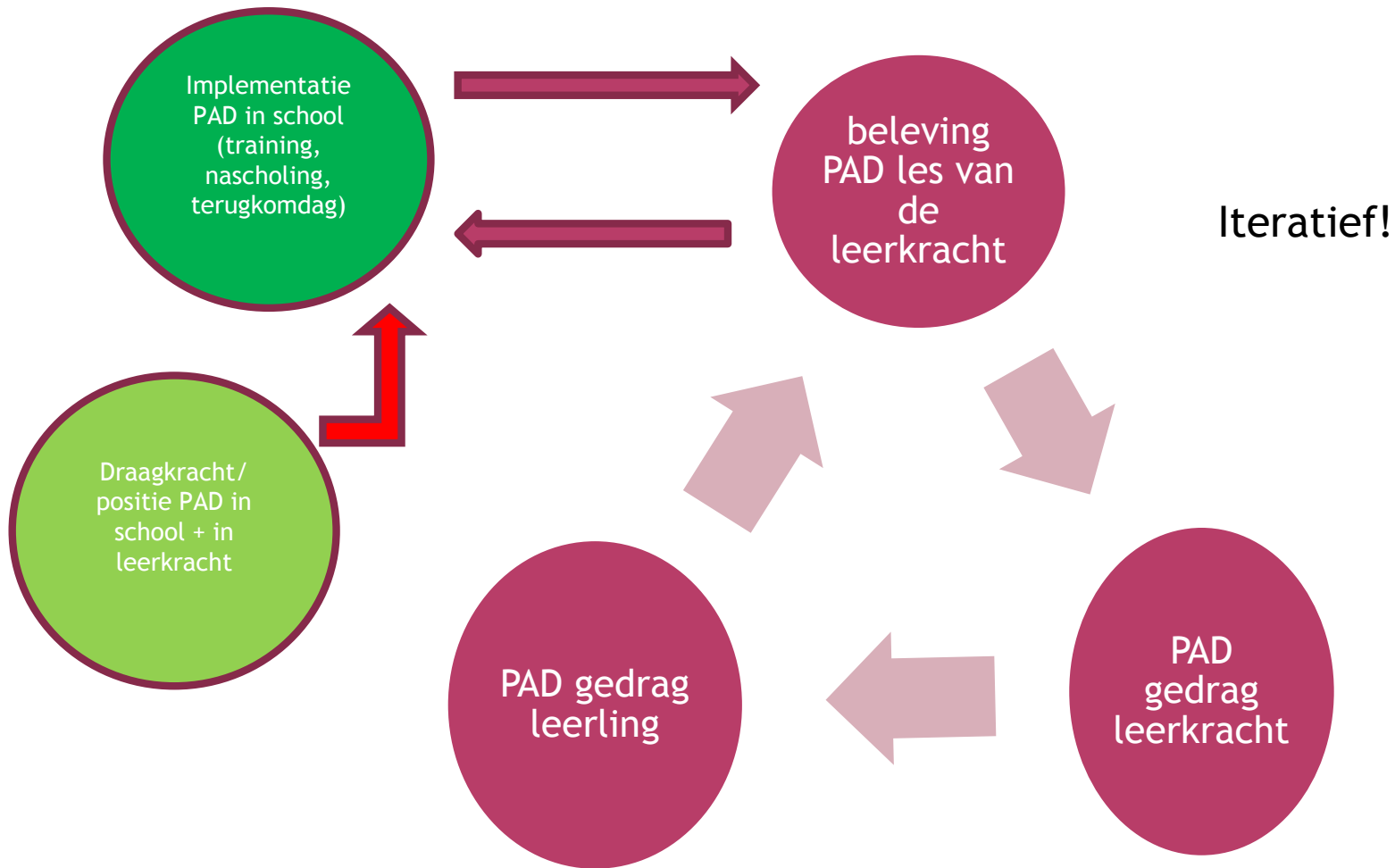
ONDERZOEK PAD

- ◉ Amerika(groot)
- ◉ NL (Luit 2001, Louwe/van Overveld 2008, Paulusses 2008)
- ◉ NJI zegt over PAD:effectiviteit is aangetoond door middel van Nederlands onderzoek met een sterk design (voor-nameting/controlegroep)

PILOT PAD GRONINGEN 2011-2012

- ◉ Doelstelling: inzicht in de werkzame factoren van PAD
 - ◉ Vraagstelling:
 - Wat zijn de factoren die maken dat PAD wel of niet werkt
- Vraag naar effectiveness (hoe werkt het in de praktijk) ipv efficacy (werkt het?)

DYNAMISCH MODEL PAD

DYNAMISCH

- ◉ 5 leerlingen CBS Veendam
- ◉ 5 leerlingen Bladergroenschool RENN4
- ◉ Factoren van invloed op de werking van PAD: keuze gemaakt voor:
 - ◉ Leerling (observeren tijdens PAD, tijdens reguliere lessen, interviews zelfbeeld zelfinschatting PAD pijlers, DINGO)
 - ◉ Leerkracht (interview, observatie, beleving)
 - ◉ School: implementatie en ‘onderhoud’ PAD (interview)

LEERLING

- ◉ Observatie in de groep tijdens PAD les en tijdens reguliere les
- ◉ Interview zelfbeeld en zelfinschatting PAD pijlers
- ◉ Leerkracht vult wekelijks aantal malen DINGO in (PAD doel schaal -2 tot +5)

LEERKRACHT

- ◉ Interview beleving PAD
- ◉ Observatie sfeer en PAD uitvoering
- ◉ Meting beleving PAD (schaalvraag later toegevoegd)

SCHOOL

- ◉ Interview intern begeleider/ directie

WAT VALT ER TE ZEGGEN

- ◉ PAD werkt niet?
- ◉ Implementatie niet zoals het zou moeten?
Aanschaffen en lessen geven lijkt onvoldoende effectief
- ◉ Verwachting van scholen te hoog? PAD is hulpmiddel en geen oplossing voor kinderen met problemen in de sociaal emotionele ontwikkeling.
- ◉ Weinig want data door omstandigheden lastig te interpreteren.

WAT VALT ER (NIET) TE ZEGGEN

- ◉ Leerling factoren; kinderen langer volgen.
Data twee scholen moeilijk met elkaar te vergelijken
- ◉ Grote verschillen beleving leerkrachten
- ◉ Grote verschillen in plek PAD in school (iets dat moet vs 'way of life')

EFFECT METHODE KLEIN?

Factor	Aandeel in effectiviteit
Extratherapeutische factoren (cliënt- en omgevingsfactoren)	40%
Algemeen werkzame factoren (kwaliteit van de relatie)	30%
Placebo-effect (o.a. hoop en verwachting)	15%
Methodiek	15 %

Sociaal competent gedrag bestaat niet uit losse vaardigheden, het zijn sociale, emotionele en cognitieve elementen die onderling met elkaar verbonden zijn.

Dus niet de methode pakken en het lesje draaien maar...

HOE NU VERDER ?

- ◉ Vervolg onderzoek, ideeën? Iteratief!
- ◉ Ervaring/mening programma's in het onderwijs?